

A múlt magyar tudósai (két akadémiai könyvsorozat)¹

Hungarian scientists of the past (published by the Hungarian Academy of Sciences)

Antal Ildikó PhD

Initially submitted Juny05. 2012; accepted for publication July0 7, 2012

Abstract:

The Hungarian Academy of Sciences published two series about the biographies of Hungarian scientists. The first series was published between 1882–1944, the second was published in the past years. Both series are principles for the researches of the history of sciences.

Kulcsszavak: tudománytörténet, könyvkiadás, Magyar Tudományos Akadémia, életrajzok

Keywords: history of science, publishing, Magyar Tudományos Akadémia (Hungarian Academy of Sciences), biographies

A tudománytörténeti kutatások egyik nagy egységét a biográfiai kutatások képezik. Magyarországon az egyik legnagyobb életrajzi könyvsorozat a Magyar Tudományos Akadémia keretében megjelent füzetssorozat volt, amely a tudós testület elhunyt tagjainak állított emléket. A sorozat köteteinek többsége a testület levelező, rendes és tiszteleti tagjairól íródott, néhány esetben a külső tagok sorába választott elhunyt külföldi tagokról is megemlékeztek. Az alábbiakban a külső tagokról készült megemlékezéseket nem soroljuk fel.

A lista igen gazdag, s mindez biztos alapot ad az egyes szaktudományok múltjában történő eligazodáshoz, különösen abban az esetben, amikor egy-egy megemlékezéshez részletes bibliográfiai függelék is csatolt az adott kiadvány szerzője. A sorozat tudománytörténeti szempontból nem tekinthető teljesnek, hiszen a korábbi korok akadémikusairól nem jelent meg kiadvány ebben a sorozatban, s természetesen azokról sem, akik a szakma kiválóságai voltak, de nem voltak a tudós testület tagjai, gondolunk itt Bolyai Jánosra, Herman Ottóra vagy Semmelweis Ignácra.

Az Akadémia az alábbiakban ismertető második biográfiai sorozatának lenne a feladata, hogy ezeket a hiányokat pótolja, illetve hogy visszanyúljon a legjelentősebb 17–18. századi tudósainkhoz. A sorozatban megjelent köteteket nem a megjelenés időrendjében soroljuk fel, ahogyan az a nyomtatott bibliográfiákból is kitűnik, hanem az egyes tudósok alfabetikus rendjében mutatjuk be, hogy kikről mikor íródott nagy akadémiai visszaemlékezés.

Összeállításunkat kiegészíti A. Szála Erzsébetnek az interneten olvasható biográfiai gyűjtése, amely az 1890 előtt élt akadémikusokról készült rövid emlékbeszédeket mutatja be,

¹ Jelen anyag az OTKA K82121 kutatás háttéranyagául szolgál, a tanulmányt sajtó alá rendezte: Gazda István.

teljes szövegükben.² A másik fontos összeállítás az Akadémia gondozásában megjelent háromkötetes „A Magyar Tudományos Akadémia tagjai 1825–2002” című munka, valamint Fekete Gézánének az Akadémia tagjairól az Akadémiai Könyvtár kiadásában megjelent „A Magyar Tudományos Akadémia tagjai 1825–1973” című összegző kiadványa. Feketéné kötete csak röviden közli az akadémikusok adatait, a 2002-es munka részletes biográfiát is közöl. „A múlt magyar tudósai” sorozat digitalizált változata még nem készült el, de bízunk benne, hogy hamarosan sikerül ezt a munkát elvégezni, s akkor egy újabb nagy gyűjtemény segítheti a tudománytörténészek munkáját.

Az alábbiakban a 257 tudós életrajzát felvonultató sorozatban megjelent kötetek címét adjuk meg, a tudósok alfabetikus rendjében.

Első könyvsorozat

A Magyar Tudományos Akadémia elhunyt tagjai fölött tartott emlékbeszédek (az MTA levelező, rendes és tiszteleti tagjairól 1882 és 1944 között megjelent könyvsorozat kötetei, a tudósok alfabetikus rendjében)

- Ábel Jenő. Írta: Hegedűs István. Bp., 1900. (X/4)
Andrássy Gyula, ifj. Írta: Apponyi Albert. Bp., 1930. (XXI/1)
Andrássy Manó. Írta: Radvánszky Béla. Bp., 1901. (X/12)
Antal Géza és Török József. Írta: Högyes Endre. Bp., 1899. (IX/12)
Apáthy István. Írta: Matlekovits Sándor. Bp., 1891. (VI/12)
Apponyi Albert. Írta: Bethlen István. Bp., 1934. (XXII/5)
Apponyi Sándor. Írta: Dézsi Lajos. Bp., 1927. (XX/3)
Árkosi Benkő Dániel. Írta: Galgóczy Károly. Bp., 1884. (II/2)
Asbóth Lajos. Írta: Kápolnai Pauer István. Bp., 1883. (I/6)
Baintner János. Írta: Apáthy István. Bp., 1885. (III/4)
Baksay Sándor. Írta: Kozma Andor. Bp., 1916. (XVII/9)
Balássy Ferenc. Írta: Szentkláray Jenő. Bp., 1904. (XII/5)
Ballagi Mór. Írta: Imre Sándor. Bp., 1893. (VII/7)
Balló Mátyás. Írta: Konek Frigyes. Bp., 1934. (XXII/6)
Balogh Kálmán. Írta: Högyes Endre. Bp., 1890. (VI/9)
Bánki Donát. Írta: Rejtő Sándor. Bp., 1927. (XIX/13)
Bánóczi József. Írta: Zlinszky Aladár. Bp., 1931. (XXI/6)
Bartal Antal. Írta: Gyomlay Gyula. Bp., 1912. (XV/10)
Bayer József. Írta: Császár Elemér. Bp., 1926. (XIX/7)
Békefi Remig. Írta: Domanovszky Sándor. Bp., 1935. (XXII/11)
Beöthy Leó. Írta: György Endre. Bp., 1892. (VII/3)
Berczik Árpád. Írta: Kozma Andor. Bp., 1921. (XVIII/1)
Berzeviczy Albert. Írta: Balogh Jenő. Bp., 1938. (XXIII/5)
Bezerédi Pál. Írta: Gaál Jenő. Bp., 1920. (XVII/21)
Bódiss Jusztinián. Írta: Csengery János. Bp., 1926. (XIX/8)
Borovszky Samu. Írta: Karácsonyi János. Bp., 1914. (XVI/13)
Böckh Hugó. Írta: Vendl Aladár. Bp., 1934. (XXI/23)
Böckh János. Írta: Schafarzik Ferenc. Bp., 1914. (XVI/12)
Böhm Károly. Írta: Pauler Ákos. Bp. 1924. (XVIII/17)

² Az összeállítás elérhetősége: <http://akademikusok.tudomanytortenet.hu/index.php?page=1&sub=1>

- Bubics Zsigmond. Írta: Ortway Tivadar. Bp., 1908. (XIV/1)
Buday László. Írta: Kovács Lajos. Bp., 1935. (XXII/12)
Bunyitay Vince. Írta: Karácsonyi János. Bp., 1916. (XVII/11)
Concha Győző. Írta: Berzeviczy Albert, Ereky István, Hegedüs Lóránt. Bp., 1935. (XXII/10)
Czobor Béla. Írta: Békefi Remig. Bp., 1904. (XII/10)
Csaplár Benedek. Írta: Ortway Tivadar. Bp., 1908. (XIII/10)
Csoma József. Írta: Áldásy Antal. Bp., 1918. (XVII/17)
Daday Jenő. Írta: Entz Géza. Bp., 1925. (XIX/4)
Danielik János. Írta: Szvorényi József. Bp., 1891. (VI/11)
Dankó József. Írta: Pór Antal. Bp., 1897. (IX/2)
Darányi Ignác. Írta: Bernát István. Bp., 1931. (XXI/5)
Deák Farkas. Írta: Radvánszky Béla. Bp., 1895. (VIII/9)
Déchy Mór. Írta: Schafarzik Ferenc. Bp., 1922. (XVIII/5)
Degen Árpád. Írta: Jávorka Sándor. Bp., 1943. (XXIV/3)
Domanovszky Endre. Írta: Alexander Bernát. Bp., 1901. (XI/1)
Duka Tivadar. Írta: Stein Aurél. Bp., 1913. (XVI/9)
Edvi Illés Károly. Írta: Angyal Pál. Bp., 1929. (XX/14)
Endrődi Sándor. Írta: Badics Ferenc. Bp., 1922. (XVIII/3)
Entz Géza, id. Írta: Horváth Géza. Bp., 1930. (XX/15)
Eötvös József. Írta: Kozma Andor. Bp., 1913. (XVI/6)
Érkövy Adolf. Írta: Galgóczy Károly. Bp., 1884. (II/6)
Fábián Gábor. Írta: Zichy Antal. Bp., 1888. (V/1)
Fabriczy Kornél. Írta: Berzeviczy Albert. Bp., 1914. (XVII/1)
Fabritius Károly. Írta: Kozma Ferenc. Bp., 1883. (I/8)
Falk Miksa. Írta: Gaál Jenő. Bp., 1908. (XIV/3)
Farkas Gyula. Írta: Ortway Rudolf. Bp., 1933. (XXI/15)
Farkas Lajos. Írta: Kolosváry Bálint. Bp., 1928. (XX/5)
Fayer László. Írta: Balogh Jenő. Bp., 1908. (XIII/6)
Fejérpataky László. Írta: Áldásy Antal. Bp., 1924. (XVIII/14)
Fekete Lajos. Írta: Mágócsy-Dietz Sándor. Bp., 1937. (XXIII/2)
Ferdinandy Gejza, Réz Mihály, Nagy Ernő. Írta: Polner Ödön. Bp., 1941. (XXIII/10)
Ferenczi Zoltán. Írta: Császár Elemér. Bp., 1930. (XX/16)
Finály Henrik. Írta: Márki Sándor. Bp., 1899. (IX/9)
Fodor József. Írta: Hőgyes Endre. Bp., 1903. (XI/9)
Fraknoi Vilmos. Írta: Berzeviczy Albert. Bp., 1927. (XX/2)
Frankenburg Adolf. Írta: Vadnai Károly. Bp., 1887. (IV/3)
Franzenau Ágoston. Írta: Zimányi Károly. Bp., 1930. (XX/19)
Fröhlich Izidor. Írta: Rybár István. Bp., 1936. (XXII/15)
Gaál Jenő. Írta: Heller Farkas. Bp., 1943. (XXIV/1)
Genersich Antal. Írta: Buday Kálmán. Bp., 1925. (XIX/5)
Gorove István. Írta: György Endre. Bp., 1892. (VII/2)
Gothard Jenő. Írta: Konkoly Miklós. Bp., 1910. (XV/3)
Greguss Ágost. Írta: Bánóczi József. Bp., 1889. (V/8)
Grünwald Béla. Írta: Láng Lajos. Bp., 1895. (VIII/8)
Gyárfás István. Írta: Szilágyi Sándor. Bp., 1887. (IV/7)
György Endre. Írta: Bernáth István. Bp., 1929. (XX/12)
Haán Lajos. Írta: Zsilinszky Mihály. Bp., 1893. (VII/9)
Hajnik Imre. Írta: Kovács Gyula. Bp., 1916. (XVII/8)
Halász Ignác. Írta: Szilasi Móric. Bp., 1904. (XI/11)

- Hampel József. Írta: Ortway Tivadar. Bp., 1913. (XVI/7)
Haraszi Gyula. Írta: Angyal Dávid. Bp., 1939. (XXIII/6)
Hazslinszky Frigyes. Írta: Mágócsy-Dietz Sándor. Bp., 1899. (IX/10)
Hegedűs István. Írta: Huszti József. Bp., 1932. (XXI/12)
Hegedűs Sándor. Írta: Nagy Ferenc. Bp., 1908. (XIII/12)
Heller Ágoston. Írta: Fröhlich Izidor. Bp., 1904. (XII/2)
Hoffmann Pál. Írta: Vécsey Tamás. Bp., 1908. (XIII/7)
Hollósy Jusztinián. Írta: Fehér Ipoly. Bp., 1903. (XI/7)
Hornyik János. Írta: Szilágyi Sándor. Bp., 1889. (V/5)
Horvát Árpád. Írta: Károlyi Árpád. Bp., 1904. (XI/10)
Horvát Boldizsár. Írta: Tóth Lőrinc. Bp., 1900. (X/5)
Horváth Cyrill. Írta: Pauer Imre. Bp., 1885. (III/6)
Horváth Géza. Írta: Csiki Ernő. Bp., 1944. (XXIV/8)
Högyes Endre. Írta: Tangl Ferenc. Bp., 1909. (XIV/9)
Hunfalvy János. Írta: Keleti Károly. Bp., 1890. (VI/3)
Hunfalvy Pál. Írta: Munkácsi Bernát. Bp., 1912. (XV/11)
Hutýra Ferenc. Írta: Manninger Rezső. Bp., 1944. (XXIV/6)
Inkey Béla. Írta: Pálffy Móric. Bp., 1924. (XVIII/16)
Istvánffi Gyula. Írta: Mágócsy-Dietz Sándor. Bp., 1932. (XXI/8)
Jánosi Béla. Írta: Kéky Lajos. Bp., 1935. (XXII/9)
Jekelfalussy József. Írta: Vargha Gyula. Bp., 1903. (XI/8)
Jendrassik Ernő. Írta: Schaffer Károly. Bp., 1922. (XVIII/7)
Jendrassik Jenő. Írta: Klug Nándor. Bp., 1892. (VII/4)
Jerney János. Írta: Gyárfás István. Bp., 1884. (I/9)
Jurányi Lajos. Írta: Mágócsy-Dietz Sándor. Bp., 1901. (X/10)
Kacskovics Lajos. Írta: Nagy Iván. Bp., 1892. (VII/6)
Kandó Kálmán. Írta: Zelovich Kornél. Bp., 1932. (XXI/13)
Karácsonyi János és Sörös Pongrác. Írta: Erdélyi László. Bp., 1944. (XXIV/7)
Károlyi Árpád. Írta: Angyal Dávid. Bp., 1943. (XXIII/12)
Katona Lajos. Írta: Császár Elemér. Bp., 1912. (XV/12)
Kautz Gyula. Írta: Földes Béla. Bp., 1911. (XV/5)
Keleti Károly. Írta: Jekelfalussy József. Bp., 1893. (VII/10)
Kemény Gábor. Írta: György Endre. Bp., 1894. (VIII/4)
Kerékgyártó Árpád. Írta: Békefi Remig. Bp., 1904. (XII/3)
Keveházi Kováts Gyula. Írta: Szladits Károly. Bp., 1944. (XXIV/5)
Kitaibel Pál. Írta: Tuzson János. Bp., 1918. (XVII/20)
Klebelsberg Kunó. Írta: Szily Kálmán, ifj. Bp., 1943. (XXIV/2)
Klein Gyula. Írta: Mágócsy-Dietz Sándor. Bp., 1936. (XXII/14)
Knauz Nándor. Írta: Kollányi Ferenc. Bp., 1911. (XV/4)
Koch Antal. Írta: Pálffy Móric. Bp., 1928. (XX/8)
Kolosváry Sándor. Írta: Illés József. Bp., 1929. (XX/11)
Kondor Gusztáv. Írta: Kövesligethy Radó. Bp., 1904. (XII/6)
Konek Sándor. Írta: Kautz Gyula. Bp., 1886. (III/9)
Konkoly Thege Miklós. Írta: Steiner Lajos. Bp., 1943. (XXIV/4)
Korányi Frigyes. Írta: Jendrassik Ernő. Bp., 1915. (XVII/2)
Korizmic László. Írta: Galgóczy Károly. Bp., 1887. (IV/10)
Korponay János. Írta: Kápolnai Pauer István. Bp., 1882. (I/1)
Kosutány Tamás. Írta: 'Sigmond Elek. Bp., 1926. (XIX/12)
Kovács Pál. Írta: Vadnai Károly. Bp., 1887. (IV/8)

- Kozma Ferenc. Írta: Márki Sándor. Bp., 1923. (XVIII/13)
König Gyula. Írta: Rados Gusztáv. Bp., 1915. (XVII/3)
Kőrösy József, Vízaknai Antal, Láng Lajos, Vargha Gyula. Írta: Laky Dezső. Bp., 1938. (XXIII/4)
Kövárny László. Írta: Márki Sándor. Bp., 1910. (XIV/12)
Krenner József. Írta: Mauritz Béla. Bp., 1933. (XXI/18)
Kruesz Krizosztom. Írta: Hollósy Jusztinián. Bp., 1886. (III/10)
Kunz Jenő. Írta: Moór Gyula. Bp., 1934. (XXII/4)
Kuun Géza. Írta: Goldziher Ignác. Bp., 1907. (XIII/4)
Kürschák József. Írta: Rados Gusztáv. Bp., 1934. (XXII/7)
Ladányi Gedeon. Írta: Szabó Károly. Bp., 1887. (IV/9)
Láng Lajos, Vargha Gyula, Kőrösy József, Vízaknai Antal. Írta: Laky Dezső. Bp., 1938. (XXIII/4)
Laufenauer Károly. Írta: Kétly Károly. Bp., 1901. (XI/5)
Lechner Károly. Írta: Buday Kálmán. Bp., 1932. (XXI/9)
Lengyel Béla. Írta: Ilosvay Lajos. Bp., 1917. (XVII/13)
Lenhossék József. Írta: Mihalkovics Géza. Bp., 1893. (VII/8)
Lenhossék Mihály. Írta: Zimmermann Ágoston. Bp., 1942. (XXIII/11)
Lipthay Sándor. Írta: Kherndl Antal. Bp., 1910. (XIV/10)
Lóczy Lajos, id. Írta: Vendl Aladár. Bp., 1928. (XX/9)
Lörenthey Imre. Írta: Pálffy Móric. Bp., 1923. (XVIII/12)
Magyary Géza. Írta: Vinkler János. Bp., 1933. (XXI/20)
Majláth Gyula. Írta: Szécsen Antal. Bp., 1884. (II/3)
Margó Tivadar. Írta: Entz Géza. Bp., 1898. (IX/6)
Márki Sándor. Írta: Lukinich Imre. Bp., 1941. (XXIII/9)
Markusovszky Lajos. Írta: Hőgyes Endre. Bp., 1896. (VIII/11)
Matlekovits Sándor. Írta: Gaal Jenő. Bp., 1926. (XIX/11)
Mátyás Flórián. Írta: Békefi Remig. Bp., 1906. (XIII/1)
Medveczky Frigyes. Írta: Pauler Ákos. Bp., 1917. (XVII/16)
Mihalkovics Géza. Írta: Thanhoffer Lajos. Bp., 1900. (X/7)
Mihályi Károly. Írta: Domanovszky Endre. Bp., 1884. (I/10)
Mikszáth Kálmán. Írta: Herczeg Ferenc. Bp., 1928. (XX/6)
Molnár Aladár. Írta: Tanárky Gedeon. Bp., 1884. (II/1)
Moravcsik Ernő. Írta: Schaffer Károly. Bp., 1927. (XX/4)
Morócz István. Írta: Galgóczy Károly. Bp., 1882. (I/3)
Nagy Ernő, Ferdinandy Gejza, Réz Mihály. Írta: Polner Ödön. Bp., 1941. (XXIII/10)
Nagy Ferenc. Írta: Kuncz Ödön. Bp., 1934. (XXI/22)
Nagy Gyula. Írta: Hóman Bálint. Bp., 1931. (XXI/3)
Nagy Imre. Írta: Fejérpataky László. Bp., 1897. (IX/3)
Nagy Iván. Írta: Márki Sándor. Bp., 1900. (X/6)
Négyesy László. Írta: Kéky Lajos. Bp., 1937. (XXIII/3)
Ortvay Tivadar. Írta: Szentkláray Jenő. Bp., 1922. (XVIII/6)
Óvári Kelemen. Írta: Kolosváry Bálint. Bp., 1931. (XXI/7)
Ökröss Bálint. Írta: Tóth Lőrinc. Bp., 1890. (VI/2)
Pálffy Móric. Írta: Vendl Aladár. Bp., 1933. (XXI/14)
Pasteiner Gyula. Írta: Gerevich Tibor. Bp., 1933. (XXI/17)
Pauer János. Írta: Czobor Béla. Bp., 1890. (VI/7)
Pauler Gyula. Írta: Károlyi Árpád. Bp., 1913. (XVI/4)
Paur Iván. Írta: Hampel József. Bp., 1890. (VI/6)

- Pesty Frigyes. Írta: Ortway Tivadar. Bp., 1891. (VII/1)
Petz Vilmos. Írta: Darkó Jenő. Bp., 1925. (XVIII/18)
Petzval Ottó. Írta: Kondor Gusztáv. Bp., 1889. (VI/1)
Plósz Pál. Írta: Lengyel Béla. Bp., 1904. (XII/4)
Plósz Sándor. Írta: Magyary Géza. Bp., 1927. (XX/1)
Podmaniczky Frigyes. Írta: Berczik Árpád. Bp., 1914. (XVI/10)
Pompéry János. Írta: Joannovics György. Bp., 1887. (IV/6)
Popovics Sándor. Írta: Hegedüs Lóránt. Bp., 1940. (XXIII/7)
Pór Antal. Írta: Karácsonyi János. Bp., 1913. (XVI/5)
Posch Jenő. Írta: Kornis Gyula. Bp., 1927. (XIX/16)
Pulszky Ágoston. Írta: Concha Győző. Bp., 1906. (XIII/2)
Pulszky Ferenc. Írta: Berzeviczy Albert, Marczali Henrik, Nagy Géza. Bp., 1915. (XVI/14)
Radvánszky Béla. Írta: Zsilinszky Mihály. Bp., 1907. (XIII/5)
Rákosi Jenő. Írta: Hegedüs Lóránt. Bp., 1930. (XXI/2)
Ráth Zoltán. Írta: Vargha Gyula. Bp., 1904. (XII/11)
Rátz István. Írta: Hutýra Ferenc. Bp., 1918. (XVII/19)
Révész Imre. Írta: Ballagi Mór. Bp., 1882. (I/4)
Réz Mihály, Nagy Ernő, Ferdinandy Gejza. Írta: Polner Ödön. Bp., 1941. (XXIII/10)
Riedl Frigyes. Írta: Horváth János. Bp., 1928. (XX/7)
Rómer Flóris. Írta: Hampel József. Bp., 1891. (I/13)
Rónai Horváth Jenő. Írta: Szendrey János. Bp., 1916. (XVII/7)
Rónay János Jácint. Írta: Pór Antal. Bp., 1891. (VI/15)
Rózsay József. Írta: Batizfalvy Sámuel. Bp., 1889. (V/10)
Schafarzik Ferenc. Írta: Rozlozsnik Pál. Bp., 1935. (XXII/13)
Schenek István. Írta: Kosutány Tamás. Bp., 1910. (XIV/11)
Schmidt Sándor. Írta: Schafarzik Ferenc. Bp., 1908. (XIII/11)
Schulek Frigyes. Írta: Forster Gyula. Bp., 1925. (XIX/6)
Schvarcz Gyula. Írta: Hornyánszky Gyula. Bp., 1917. (XVII/15)
Semsey Andor. Írta: Ilosvay Lajos. Bp., 1925. (XIX/2)
Sörös Pongrác és Karácsonyi János. Írta: Erdélyi László. Bp., 1944. (XXIV/7)
Staub Mór. Írta: Mágócsy-Dietz Sándor. Bp., 1906. (XIII/3)
Suhayda János. Írta: Konek Sándor. Bp., 1882. (I/2)
Szabó Károly. Írta: Szilágyi Sándor. Bp., 1896. (VIII/10)
Szabolcska Mihály. Írta: Császár Elemér. Bp., 1934. (XXII/1)
Szalay László. Írta: Angyal Dávid. Bp., 1914. (XVI/11)
Szarvas Gábor. Írta: Simonyi Zsigmond. Bp., 1912. (XV/8)
Szászi Szászy Béla. Írta: Kolosváry Bálint. Bp., 1934. (XXII/2)
Szathmáry György. Írta: Zsilinszky Mihály. Bp., 1899. (X/2)
Széchenyi Béla. Írta: Lóczy Lajos. Bp., 1923. (XVIII/8)
Széchy Károly. Írta: Dézsi Lajos. Bp., 1908. (XIV/5)
Szentkláray Jenő. Írta: Karácsonyi János. Bp., 1926. (XIX/10)
Szigeti József. Írta: Berczik Árpád. Bp., 1904. (XII/12)
Szilágyi Sándor. Írta: Fraknoi Vilmos. Bp., 1901. (XI/4)
Szily Kálmán, id. Írta: Ilosvay Lajos, Tolnai Vilmos. Bp., 1933. (XXI/21)
Szinyei József, ifj. Írta: Pintér Jenő. Bp., 1927. (XIX/14)
Szűcs István. Írta: Ballagi Géza. Bp., 1893. (VIII/1)
Takáts Sándor. Írta: Nagy Miklós. Bp., 1937. (XXII/16)
Tanárky Gedeon. Írta: Tóth Lőrinc. Bp., 1888. (V/2)
Tangl Ferenc. Írta: Preisz Hugó. Bp., 1924. (XVIII/15)

- Tarczy Lajos. Írta: Török József. Bp., 1885. (III/1)
Tárkányi Béla József. Írta: Szvorényi József. Bp., 1887. (IV/4)
Télfy Iván. Írta: Pecz Vilmos. Bp., 1901. (XI/3)
Thallóczy Lajos. Írta: Károlyi Árpád. Bp., 1937. (XXIII/1)
Than Károly. Írta: Ilosvay Lajos. Bp., 1912. (XVI/1)
Thúry József. Írta: Németh Gyula. Bp., 1934. (XXII/3)
Tompa Mihály. Írta: Váczy János. Bp., 1918. (XVII/18)
Torma Károly. Írta: Téglás Gábor. Bp., 1904. (XII/9)
Tormay Béla. Írta: Rátz István. Bp., 1915. (XVII/4)
Tóth Ágoston. Írta: Hollán Ernő. Bp., 1890. (VI/4)
Tóth Lőrinc. Írta: Vécsey Tamás. Bp., 1904. (XI/12)
Török József és Antal Géza. Írta: Hőgyes Endre. Bp., 1899. (IX/12)
Trefort Ágoston. Írta: Berzeviczy Albert. Bp., 1917. (XVII/14)
Váczy János. Írta: Pintér Jenő. Bp., 1929. (XX/10)
Vadnai Károly. Írta: Berczik Árpád. Bp., 1908. (XIV/4)
Vadnay Károly. Írta: Badics Ferenc. Bp., 1933. (XXI/19)
Vajkay Károly. Írta: Tóth Lőrinc. Bp., 1894. (VIII/7)
Vályi Gulya. Írta: Réthy Mór. Bp., 1915. (XVII/5)
Vámbery Ármin. Írta: Goldziher Ignác. Bp., 1915. (XVII/6)
Vandrák András. Írta: Vécsey Tamás. Bp., 1886. (III/8)
Vargha Gyula, Körösy József, Vízaknai Antal, Láng Lajos. Írta: Laky Dezső. Bp., 1938. (XXIII/4)
Vargha Gyula. Írta: Horváth János. Bp., 1932. (XXI/10)
Vécsey Tamás. Írta: Nagy Ferenc. Bp., 1922. (XVIII/4)
Vízaknai Antal, Láng Lajos, Vargha Gyula, Körösy József. Írta: Laky Dezső. Bp., 1938. (XXIII/4)
Wartha Vince. Írta: Ilosvay Lajos. Bp., 1930. (XX/17)
Wenzel Gusztáv. Írta: Vécsey Tamás. Bp., 1894. (VIII/5)
Wosinszky Mór. Írta: Ortway Tivadar. Bp., 1908. (XIII/8)
Xantus János. Írta: Mocsáry Sándor. Bp., 1898. (IX/9)
Zelovich Kornél. Írta: Rohringer Sándor. Bp., 1940. (XXIII/8)
Zichy Géza. Írta: Kozma Andor. Bp., 1925. (XIX/1)
Zlamál Vilmos. Írta: Galgóczy Károly. Bp., 1888. (V/3)
Zsigmondy Vilmos. Írta: Péch Antal. Bp., 1891. (VI/14)
Zsivora György. Írta: Tóth Lőrinc. Bp., 1885. (II/7)
Zsoldos Ignác. Írta: Tóth Lőrinc. Bp., 1887. Bp., (IV/1)

*

Az Akadémia második nagy biográfiai sorozata 1970-ben indult, egyik célja az volt, hogy azokról a tudósokról adjanak közre kötetet a sorozatban, akik nem szerepeltek (nem szerepelhettek) az 1944 előtti vállalkozásban, másrészt azokról, akiknek az életművét időközben sokkal részletesebben és pontosabban sikerült feltárni.

A sorozatot mindenképpen bővíteni kell, nem csak a közelmúltban elhunyt tudósok életrajzával, hanem a múltbeliekkel is. A 18. századiak közül Sipos Pál, Hatvani István, Maróthi György, Hell Miksa, Bél Mátyás, Mikoviny Sámuel és tudós kortársaik mindenképpen érdemelnének egy-egy kötetet. A 19. századiak közül Semmelweis Ignác, Gothard Jenő, id. Szinnyei József, id. Szily Kálmán, Ganz Ábrahám, Mechwart András szintén egy-egy kötet várományosa. A későbbiek közül Stein Aurél, Fejér Lipót, Bródy Imre,

Zemplén Győző, Neumann János mindenképpen egy-egy kötetet érdemelne, s ezt nem is kell részletesebben indokolnunk.

Az alábbiakban a tudósok alfabetikus rendjében soroljuk fel, hogy kikről is íródott eddig kötet „A múlt magyar tudósai” sorozatban. Mivel a kötetek terjedelme eltérő, ezért megadjuk azok terjedelmét is. Hozzáteesszük, hogy az alábbiakban felsorolandó kötetek jó része helyet kapott az Arcanum Adatbázis által a sorozat köteteiből készített CD-ROM-on.

Második könyvsorozat

A múlt magyar tudósai (indult 1970-ben, napjainkban is megjelenik)

- Ábel Jenő. Írta: Borzsák István. Bp., 1981. 198 p., 1 t.
Acsády Ignác. Írta: Gunst Péter. Bp., 1973. 236 p., 1 t.
Alexander Bernát. Írta: Gábor Éva. Bp., 1986. 228 p., 1 t..
Arany János. Írta: Keresztury Dezső. Bp., 1971. 227 p., 1 t.
Asbóth Oszkár (nyelvész). Írta: Kiss Lajos. Bp., 1996. 175 p., 1 t.
Balásházy János. Írta: Tilkovszky Loránt. Bp., 1970. 207 p., 1 t.
Bánki Donát. Írta: Varga József. Bp., 1980. 227 p., 1 t.
Bárczi Géza. Írta: Szathmári István. Bp., 1995. 153 p., 1 t.
Barna Ferdinánd. Írta: Domokos Péter. Bp., 1991. 217 p., 1 t.
Bartalus István. Írta: Sz. Farkas Márta. Bp., 1976. 171 p., 1 t.
Bartók Béla. Írta: Lampert Vera. Bp., 1976. 229 p., 1 t.
Bátky Zsigmond. Írta: Gunda Béla. Bp., 1978. 175 p., 1 t.
Békésy György. Írta: Dániel József. Bp., 1990. 289 p., 1 t.
Beöthy Leó. Írta: Zsigmond Gábor. Bp., 1974. 155 p., 1 t.
Bolyai János. Írta: Szénássy Barna. Bp., 1978. 196 p., 1 t.
Budenz József. Írta: Lakó György. Bp., 1980. 229 p., 1 t.
Csengery Antal. Írta: Szántó György Tibor. Bp., 1984. 291 p., 1 t.
Csüry Bálint. Írta: Balassa Iván. Bp., 1988. 188 p., 1 t.
Donhoffer Szilárd. Írta: Szelényi Zoltán. Bp., 2002. 143 p., 1 t.
Duka Tivadar. Írta: Paczolay Gyula. Bp., 1998. 136 p., 1 t.
Entz Ferenc. Írta: Geday Gusztáv. Bp., 1980. 233 p., 1 t.
Entz Géza, ifj.. Írta: Lukács Dezső. Bp., 1984. 183 p., 1 t.
Eötvös Loránd. Írta: M. Zemplén Jolán, Egyed László. Bp., 1970. 209 p., 1 t.
Erdei Ferenc. Írta: Kulcsár Kálmán. Bp., 1988. 348 p., 1 t.
Erdélyi János. Írta: T. Erdélyi Ilona. Bp., 1981. 214 p., 1 t.
Fehér Dániel. Írta: Kecskés Mihály. Bp., 1983. 215 p.
Fényes Elek. Írta: Paládi-Kovács Attila. Bp., 1976. 211 p., 1 t.
Fonó Albert. Írta: Terplán Zénó. Bp., 1991. 202 p., 1 t.
Frank Ignác. Írta: Horváth Pál. Bp., 1993. 274 p., 1 t.
Gegő Elek. Írta: D. Máta Mária. Bp., 1990. 209 p., 1 t.
Geleji Sándor. Írta: Kiss Ervin. Bp., 1971. 175 p., 1 t.
Gombocz Zoltán. Írta: Németh Gyula. Bp., 1972. 258 p., 1 t.
Gyarmathy Sámuel. Írta: Gulya János. Bp., 1978. 202 p., 1 t.
Györffy István. Írta: Selmeczi Kovács Attila. Bp., 1981 198 p., 1 t.
Hadrovics László. Írta: Kiss Lajos. Bp., 1999. 120 p., 1 t.
Heller Farkas. Írta: Sipos Béla. Bp., 1990. 217 p., 1 t.

- Herman Ottó. Írta: Kósa László, Keve András, Farkas Gyula. Bp., 1971. 179 p., 1 t.
- Hevesy György. Írta: Palló Gábor. Bp., 1998. 197 p., 1 t.
- Honti János. Írta: Dömötör Tekla. Bp., 1975. 187 p., 1 t.
- Hunfalvy János. Írta: Szabó József. Bp., 1980. 195 l., 1 t.
- Hunfalvy Pál. Írta: Domokos Péter, Paládi-Kovács Attila. Bp., 1986. 259 p., 1 t.
- Hutýra Ferenc. Írta: Karasszon Dénes. Bp., 1975. 160 p., 1 t.
- Huzella Tivadar. Írta: Törő Imre. Bp., 1973. 171 p., 1 t.
- Illyés Géza. Írta: Babics Antal. Bp., 1972. 191 p., 1 t.
- Ilosvay Lajos. Írta: Szókefalvi-Nagy Zoltán. Bp., 1978. 201 p., 1 t.
- Ipolyi Arnold. Írta: Hoppál Mihály. Bp., 1980. 220 p., 1 t.
- Jankó János. Írta: Balassa Iván. Bp., 1975. 181 p., 1 t.
- Jedlik Ányos. Írta: Horváth Árpád. Bp., 1974. 194 p., 1 t.
- Jendrassik György. Írta: Terplán Zénó. Bp., 1996. 220 p., 1 t.
- Kállay Ferenc. Írta: Domokos Péter. Bp., 1990. 252 p., 1 t.
- Kerecsényi Dezső. Írta: Pálmai Kálmán. Bp., 1988. 198 p., 1 t.
- Kerpel-Fronius Ödön. Írta: Méhes Károly. Bp., 1998. 116 p., 1 t.
- Kiss Károly. Írta: Ács Tibor. Bp., 1986. 190 p., 1 t.
- Kniezsa István. Írta: Kiss Lajos. Bp., 1994. 143 p., 1 t.
- Kodály Zoltán. Írta: Eősze László. Bp., 1971. 183 p., 1 t.
- Korach Mór. Írta: Móra László. Bp., 1991. 173 p., 1 t.
- Korányi Sándor. Írta: Magyar Imre. Bp., 1970. 239 p., 1 t.
- König Gyula. Írta: Szénássy Barna. Bp., 1983. 176 p., 1 t.
- Környey István. Írta: Mérei F. Tibor. Bp., 1994. 215 p., 1 t.
- Kőrösi Csoma Sándor. Írta: Kara György. Bp., 1970. 210 p., 1 t.
- Krenner József. Írta: Nagy Béla. Bp., 1996. 151 p., [8] t.
- Lajtha László. Írta: Berlász Melinda. Bp., 1984. 275 p., 1 t.
- Lengyel Béla. Írta: Szókefalvi-Nagy Zoltán. Bp., 1983. 179 p., 1 t.
- Lóczy Lajos, id. Írta: Tasnádi Kubacska András. Bp., 1974. 149 p., 1 t.
- Magyar közgazdászok a két világháború között. Írta: szerk. Mátyás Antal. Bp., 1994. 255 p.
- Magyar László. Írta: Krizsán László. Bp., 1983. 227 p., 1 t.
- Manninger Rezső. Írta: Szent-Iványi Tamás. Bp., 1990. 173 p., 1 t.
- Marczali Henrik. Írta: Gunst Péter. Bp., 1983. 202 p., 1 t.
- Mauritz Béla. Írta: Nagy Béla. Bp., 2008. 97 p., 1 t.
- Medveczky Frigyes. Írta: Hell Judit. Bp., 1995. 251 p., 1 t.
- Melich János. Írta: Kiss Lajos. Bp., 1995. 93 p., 1 t.
- Mészáros Lázár. Írta: Ács Tibor. Bp., 1996. 300 p., 1 t.
- Molnár Erik. Írta: Ránki György. Bp., 1971. 226 p., 1 t.
- Munkácsi Bernát. Írta: Kálmán Béla. Bp., 1981. 179 p., 1 t.
- Németh Gyula. Írta: Róna-Tas András. Bp., 1990. 209 p., 1 t.
- Ortutay Gyula. Írta: Paládi-Kovács Attila. Bp., 1991. 250 p., 1 t.
- Ortvay Rudolf. Írta: Füstöss László. Bp., 1984. 240 p., 1 t.
- Pais Dezső. Írta: Benkő Loránd. Bp., 1993. 181 p., 1 t.
- Pattantyús-Ábrahám Géza. Írta: Terplán Zénó. 1. kiad. Bp., 1984. 243 p., 1 t., 2. kiad. Bp., 1985.
- Péterfy Jenő. Írta: Németh G. Béla. Bp., 1988. 259 p., 1 t.
- Pikler Gyula. Írta: Szabó Imre. Bp., 1973. 182 p., 1 t.
- Ponori Thewrewk Emil. Írta: Ritoók Zsigmond. Bp., 1993. 250 p., 1 t.
- Révai Miklós. Írta: Éder Zoltán. Bp., 1972. 295 p., 1 t.
- Rodiczky Jenő. Írta: Gaál László. Bp., 1974. 189 p., 1 t.

- Róheim Géza. Írta: Verebélyi Kincső. Bp., 1990. 201 p., 1 t.
Romhányi György. Írta: Kádas István. Bp., 1995. 158 p., 1 t.
Rónay Jácint. Írta: Pál Lajos. Bp., 1976. 191 p., 1 t.
Sajnovics János. Írta: Lakó György. Bp., 1973. 247 p., 1 t.
Schaffer Károly. Írta: Miskolczy Dezső. Bp., 1973. 141 p., 1 t.
Schulek Elemér. Írta: Laszlovszky József. Bp., 1997. 259 p., 1 t.
Sebestyén Gyula. Írta: Diószegi Vilmos. Bp., 1972. 199 p., 1 t.
Sík Sándor. Írta: Baróti Dezső. Bp., 1988. 290 p., 1 t.
Simonyi Zsigmond. Írta: Tompa József. Bp., 1975. 227 p., 1 t.
Szabó József. Írta: Vadász Elemér. Bp., 1970. 151 p., 1 t.
Szádeczky-Kardoss Elemér. Írta: Nagy Béla. 2006. 179 p., 1 t.
Szentágothai János. Írta: Flerkó Béla. Bp., 1998. 131 p., 1 t.
Szilárd Leó. Írta: Marx György. Bp., 1997. 164 p., [16] t.,
Szinyei József, ifj. Írta: Lakó György. Bp., 1986. 207 p., 1 t.
Than Károly. Írta: Szabadvány Ferenc. Bp., 1972. 182 p., 1 t.
Toldy Ferenc. Írta: Wéber Antal. Bp., 1986. 188 p., 1
Trefort Ágoston. Írta: Mann Miklós. Bp., 1978. 200 p., 1 t.
Ürményi József. Írta: Pruzsinszky Sándor. Bp., 1990. 318 p., 1 t.
Vámbéry Ármin. Írta: Hazai György. Bp., 1976. 131 p., 1 t.
Varga József. Írta: Móra László. Bp., 1981. 164 p., 1 t.
Wartha Vince. Írta: Korach Mór, Móra László. Bp., 1974. 227 p., 1 t.
Wigner Jenő. Írta: Marx György. Bp., 2002. 203 p., 24 t.
Winkler Lajos. Írta: Szabadvány Ferenc. Bp., 1975. 178 p., 1 t.
Zemplén Géza. Írta: Móra László. Bp., 1995. 133 p., 1 t.
Zsirai Miklós. Írta: Kiss Jenő. Bp., 1995. 121 p., 2 t.